

Nyt fra historisk Videnskab i Ind- og Udland.

Den 18. Maj 1915 døde den Videnskabsmand, som Historisk Forening for faa Aar siden hyldede som vor historiske Forsknings Ældste og Øverste, Professor Edvard Holm, Foreningens Æresmedlem.

Der vil ikke være Grund til her at skildre Edv. Holms omfattende Forfattervirksomhed, der begyndte med hans store Arbejder over den romerske Kejsertid og endte med hans vidtspændende Skrifter og Værker over den danske Enevældetid fra dens Begyndelse indtil Kielerfreden. Om Værdien af denne Gjerning for dansk Videnskab og for vor Nationalitet havde Foreningen Lejlighed til at udtale sig, da den paa hans 80 Aars Fødselsdag bragte ham et Skrift, som den havde viet ham og som var prydet med hans Billede. Men ved Holms særlige Virksomhed for Historisk Forening er der Grund til at dvæle.

E. Holm har været Medlem af Foreningens Bestyrelse i over en Menneskealder, han var dens Sekretær fra 1865 til 1878, og ni Bind af Tidsskriftet udkom med hans Navn paa Titelbladet; fra 1882 til 1897 var han Bestyrelsens Formand. Saaledes har Foreningen i høj Grad draget Nytte af Holms bekendte Arbejdslethed og administrative Evne. Men dette er dog kun lidet imod hvad han har virket for Foreningen som Forfatter. Han har i talrige Afhandlinger i Tidsskriftet skildret Statsmænd og ledende Personligheder som Frederik IV og Juliane Marie, Struensee og Guldberg, Diplomater som Caspar v. Saldern, fremragende Embedsmænd og Forfattere som Kr. Colbjørnsen og P. A. Heiberg, han har med indtrængende

Fordybelse fremstillet Forhandlingerne om Danmark-Norges fremtidige Stilling 1718 og de politiske Kriser 1780 og 1807, han har paa ny Maade belyst Landmilitsets Karakter og Bondestandens Kaar under det begyndende Stavnsbaand. Stadig kunde han fremdrage Nyt fra Arkiverne, som han kjendte som kun faa, og altid fandt han en interesseret Læsekreds, fordi han behandlede Personer og Sager af Betydning, fordi han skildrede med Liv og Aand; han var hensynsfuld i sin Kritik og human i sin Dom.

I et Brev fra Slutningen af 1896 skrev han: „Jeg har været Medlem af Bestyrelsen i 31¹/₂ Aar, adskillig Tid længere end nogen anden tidligere, mine Studier til mit store Værk antage stedse større og større Dimensioner. Jeg vilde dog gjerne, selv om det sikkert aldrig bliver fuldendt, naa saa langt frem i det som muligt“. Dette var altsaa Grunden til, at han opgav sin Stilling i Foreningens Bestyrelse. Lykkeligvis naaede Holm langt længere frem end han troede muligt. En halv Snes Bind og Halvbind stode færdige, da omsider ikke Sygdom, men Mangel paa Kraft tvang hans Haand til at standse, skjønt han var saa ganske kort fra den sidste sluttende Skildring.

Til alt hvad vort Folk skylder Edv. Holm som Videnskabsmand og som Forbillede for samvittighedsfuld og retfærdig Forskning, knytter sig for Historisk Forening tillige det taknemmelige Minde om hvad han har udrettet for dens Virken.

Joh. Stp.

I Oberst Axel Liljefalk (Navneforandring fra Larsen), som pludselig blev bortkaldt d. 28. April 1915 efter et patriotisk-historisk Foredrag har den danske Krigshistorie mistet en ivrig og begejstret Dyrker. Liljefalk var udgaaet fra et nationalliberalt Hjem, og hans Fader virkede i en Aarrække som Borgmester i København og som Politiker. Sønnen var født i „det mærkværdige Aar“, og en Række Omstændigheder bidrog saaledes til at vække hans nationale Sans, der igen fremkaldte en levende historisk Interesse. Ved Siden af sin militære Gerning kastede han sig derfor ind paa Forfatter-